

27. H. 273. an. 2, 163. MED. I. 10. AV. 9, 6, 35. 10, 3, 17. 12, 3, 9. 13, 4, 14. CAT. ER. 6, 3, 1, 17. 14, 4, 2, 18. महाकीर्त्या TAITT. UP. 3, 6. कीर्तिः पृष्ठगिरिर्व 1, 10. इह कीर्तिमवाप्नोति M. 2, 9. घृष्ट्या 3, 166. अनुत्तमा 8, 81. विपुला MBH. 3, 14712. कीर्तिं दास्यामि ते पराम् N. 20, 26. कीर्तिरस्तु तवान्त्या 26, 27. महाकीर्ति R. 5, 30, 2. पृष्ठ 3, 33, 45. पुण्य 1, 3, 1. 5, 23, 29 (im Gegens. zu अकीर्ति). अनन्त RAGH. 2, 64. मरुतोय 25. प्रमादितो कीर्तिमिव R. 5, 21, 10. यशश्च कीर्तिं च M. 4, 94. 11, 40. R. 2, 109, 22. कीर्तिकर MBH. 3, 16948. ad HIT. Pr. 48. न मे कीर्तिः प्रणश्येत् MBH. 3, 16945. यशश्च कीर्तिनाशनम् M. 8, 127. — MBH. 3, 16949. fgg. VIÇV. 3, 12. PANKAT. 4, 22. MEGH. 46. ÇUK. 42, 3. Buig. P. 2, 7, 21. pl. DURTAS. 67, 18. Personif. HARIV. 7740. 14033. eine Tochter Daksha's und Gemahlin Dharmas MBH. 1, 2578. HARIV. 11325. 12432. VP. 34. — Die Lexicogr. haben noch folgende Bedd. 3) *Ausdehnung* H. an. VIÇV. im ÇKDr. — 4) *Glanz* ÇABDAR. ebend. — 5) *Gunst* (प्रसाद) MED. Statt dessen प्रसाद H. an. — 6) *Schmutz* (कर्दम) H. an. VIÇV. — 7) N. einer Mātrkā ÇABDAR. im ÇKDr. — LALIT. 336 erscheint कीर्ति (doch nicht f.) als N. pr. eines Stiers. — Vgl. दिवाकीर्ति, मुकीर्ति.

कीर्तितव्य (von कीर्त्य) adj. dessen man zu gedenken hat, den man zu preisen hat Buig. P. 1, 2, 14.

कीर्तिधर (की + धर) m. N. pr. eines Abschreibers Verz. d. B. H. No. 873.

कीर्तिभान् (की + भान्) 1) adj. des Ruhmes theilhaftig. — 2) m. ein Bein. von Droṇa ÇABDAR. im ÇKDr.

कीर्तिमन् (von कीर्ति) 1) adj. berühmt, von Personen KāND. UP. 3, 13, 4. R. 1, 2, 45. PRAB. 33, 10. — 2) m. N. pr. eines der विश्वे देवाः MBH. 13, 4336. eines Sohnes des Uttānapāda von der Sūnṛtā HARIV. 62. VP. 86, N. 1. eines Sohnes des Vasudeva von der Devakī Buig. P. 9, 24, 53. VP. 439. eines Sohnes des Aṅgiras VP. 83, N. 3.

कीर्तिमय (wie eben) adj. f. ई aus Ruhm bereitet: कीर्तिमयो स्रजम् Buig. P. 4, 13, 15. स्वकीर्तिमय्या वनमालया 3, 8, 31.

कीर्तिरथ (की + रथ) m. N. pr. eines Fürsten von Videha, eines Sohnes des Pratindhaka, R. 1, 71, 9. 10. GORR. 1, 73, 8: कृतिरथ und प्रसिद्धक.

कीर्तिरात (की + रात) m. N. pr. eines Fürsten von Videha, eines Sohnes des Mahāndhraka, R. 1, 71, 11. 12. GORR. 1, 73, 10: कृतिरात und अन्धक.

कीर्तिवर्मन् (की + व) m. N. pr. eines Fürsten PRAB. 2, 9, 18. 3, 10, 5, 17.

कीर्तिवास (की + वास) m. N. pr. eines Autors Ind. St. 1, 471.

कीर्तिशेष (की + शेष) m. Tod (der Ruhm als einziges Ueberbleibsel) ÇAT. INDH. im ÇKDr. — Vgl. अलिख्यशेष, नामशेष, यशःशेष.

कीर्तिसेन (की + सेना) m. N. pr. eines Neffen des Schlangenkönigs Vāsuki KARUṢ. 6, 13.

कीर्तन्य (von कीर्त्य) adj. nennenswerth, rühnenswerth: कीर्तन्यं मयवा नाम विश्वत् RV. 1, 103, 4. दात्र 116, 6.

कीर्त्य partic. fut. pass. von कीर्त्य P. 3, 1, 110. Sch. — Vgl. दिवाकीर्त्य.

कीर्य (von 3. कृ) adj. war gestreut wird, s. उदकीर्य.

कीर्वि nom. 38 von 3. कृ VOP. 26, 167.

कीर्षी f. ein best. Vogel (?) TS. 5, 5, 20, 1.

कील् कीलति binden Dhātup. 18, 17. — Vgl. कीलित.

कील m. TRIK. 3, 3, 5. m. f. (श्री) 18. zugespitztes Holz, Pfahl, Pflock, Keil: परिखाद्यापि कौरव्य कीलेः मुनिचिताः कृताः MBH. 3, 650. कीलसंचारिणं वेनतेयम् — अघटयत् PANKAT. 44, 14, 17. कीलपाटीव वानरः 1, 26. Handgriff: ममूराकृतिभिः कीलेरवबद्धानि यन्त्राणि SUGR. 1, 24, 9. 26, 1. von einer Lage des Fötus, bei welcher dieser die Geburtswege versperrt: तत्र ऊर्ध्ववाङ्मुशिरःपदे यो योनिमुखं निरुणाद्धि कील इव स कीलः 278, 1. कीलवत् 260, 18. die Erde heisst अचलकीला und अद्रिचीला Berge zu Pfählen habend; अर्बुद eine spitz zulaufende Geschwulst wird MED. d. 19 durch मांसकील erklärt. Die Lexicographen geben folgende Bedd. an: 1) = शङ्कु Lanze u. s. w. AK. 3, 4, 26, 199. H. an. 2, 480. MED. I. 8. — 2) = स्तम्भ Pfosten H. an. ein Pfosten, an den die Kühe gebunden werden, H. 1274. — 3) Waffe (शस्त्र) MED. — 4) Ellbogen (wegen seiner Spitze) H. an. MED. — 5) ein Stoss mit dem Ellbogen TRIK. 3, 3, 383. VIÇV. im ÇKDr. = रतकृति ein Stoss beim coitus (wenn nicht अरतकृतौ zu lesen ist) H. an. — 6) Flamme (spitz zulaufend) AK. 1, 1, 4, 52. TRIK. H. 1102. H. an. MED. — 7) ein Bischen MED. — 8) ein Bein. Çiva's (vgl. किलकिल) TRIK. 1, 1, 47. — Vgl. अन्नाग्रकील, इन्द्रकील, कुकील, कस्तकीला, चर्मकील, धर्मकील.

कीलक (von कील) m. Pfahl, Pflock, Keil: पञ्चकीलका H. 824. तत्रैकस्य शिल्पिनो ऊर्ध्वपाटितो ऽञ्जनवृत्तदारुमय स्तम्भः खार्दकीलकेन मध्यनिकृतेन तिष्ठति PANKAT. 10, 7, 11. HIT. 49, 11, 13, 15. Schiene (bei Knochenbrüchen) SUGR. 2, 30, 19, 21. अर्बुद = मांसकीलका (vgl. u. कील) H. an. 3, 325. कीलका in mystischer Bed. viell. so v. a. Schutzwehr Verz. d. B. H. No. 363. 481. Nach AK. 2, 9, 73 ist कीलका = शिवका ein Pfahl zum Anbinden der Kühe oder an dem sich diese reiben. — Vgl. कील, अन्नाग्रकीलका, कर्म, काण्ट.

कीलन n. nom. act. von कील् MAHIDH. zu VS. 2, 34.

कीलसंस्पर्श (कील + सं) m. N. einer Pflanze, vulg. गात्र (nach HAUGURON: Diospyros glutinosa Koen. Roxb.; the juice of its fruit is used to cover the bottom of boats) ÇABDAR. im ÇKDr.

कीलाल 1) m. ein süßer Trank; auch von einem himmlischen, dem Amṛta zu vergleichenden Tranke gebraucht: ऊर्ध्वकर्त्तोरमृतं घृतं पर्यः कीलालं परिमुतेम् VS. 2, 34 (vgl. COLEBR. Misc. Ess. I. 170). अन्नस्य कीलालः 3, 43. कीलालमग्निभ्यां मधु दुक्ते धेनुः सरस्वती 20, 65. 30, 11. AV. 4, 11, 10. ये कीलालेन तर्पयन्ति ये घृतेन (Himmel und Erde) 26, 6. 27, 5. 40, 6, 25. सुराणां सिच्यमानायां कीलाले मधु तन्मयि 6, 69, 1. दधि मघाशयति कीलालमिश्रं तन्निष्य कीलालमितरान् KAUC. 12, 18, 22. इरामस्मा ओदनं पिब्यमाना कीलालं घृतं मदनमगमम् 62. neutr. = अन्ननामन् NAIGH. 2, 7. = अमृत und मधु Honig ÇABDAR. im ÇKDr. — 2) n. a) Blut AK. 3, 4, 26, 202. H. 1, 127. an. 3, 636. MED. I. 76. सद्यः — कृतकठोरकाण्ठमलत्वीलालधोरारब्धलैः (पुरुषोपकारबलिभिः) PRAB. 3, 3. Vgl. कीलालज und कीलालय. — b) Wasser AK. 1, 2, 3, 3. 3, 4, 26, 202. H. 1069. H. an. MED. Vgl. कीलालयि.

कीलालज (कीलाल Blut + ज entstehend) n. Fleisch: पौदा न धावये तावद्यावन्न निरुते ऽर्जुनः । कीलालजं न खादियं करिष्ये चामुरव्रतम् ॥ MBH. 2, 13341. — Vgl. अन्नज und रक्तज.